

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: Tom de Kleer		Opgesteld door: Katy Elisabeth van Netten, MO Sociaal Domein	
Besluitvormende vergadering: 15 december	Registratienummer collegebesluit: 200688		Raadsnummer (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Zienswijze ontwerp-Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland			
Samenvatting: De gemeenten in Holland Rijnland voeren per 1 januari 2023 de taken op het gebied van maatschappelijke zorg zoveel mogelijk lokaal of in subregionaal verband uit. Een klein aantal taken blijft regionaal uitgevoerd worden. Dit noemen we de specialistische maatschappelijke zorg. Afspraken over de inhoud, verantwoordelijkheid en de financiering van deze regionale taken worden vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst. De Samenwerkingsovereenkomst heeft de vorm van een centrumregeling. Elke gemeenteraad in Holland Rijnland heeft de mogelijkheid vooraf een zienswijze te geven bij het treffen van een GR waaraan de colleges deelnemen. Het indienen van de zienswijze is één van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) die per 1 juli 2022 direct in werking is getreden. Deze wijziging versterkt de positie bij besluitvorming en de controlerende rol van gemeenteraden. Met deze zienswijze heeft de gemeenteraad de mogelijkheid (bij-) te sturen op GR-en door aan te geven het ergens niet mee eens te zijn, zorgen te uiten of juist steun uit te spreken.			
Voorgesteld besluit: De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten: 1. Geen zienswijze naar voren brengen op de ontwerp-Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland.			
burgemeester en wethouders van Nieuwkoop			

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

De achtergrond

De doordecentralisatie van de Maatschappelijke Zorg (MZ) is een ingewikkeld onderwerp. Om het overzicht te behouden schetsen we nog even de achtergrond. De uitvoering van de MZ bestaat straks uit verschillende onderdelen op verschillende niveaus. In een notendop:

Regionaal (Holland Rijnland):

- Specialistische maatschappelijke zorg en de toegang daarvoor;
- Het toezien op de op- en afbouw van voorzieningen beschermd wonen en opvang in de subregio's;
- Verdeling van de middelen vanuit centrumgemeente Leiden naar de regiogemeenten.

Rijnstreek:

- Ondersteuning met wonen (beschermd wonen);
- Opvang;
- De toegang tot bovenstaande voorzieningen.

Op al deze onderdelen en niveaus zijn besluiten nodig om de zorg straks te kunnen decentraliseren. In de afgelopen maanden heeft het college met name gesproken over (de toegang tot) Ondersteuning met wonen en Opvang in de Rijnstreek.

Dit voorstel gaat over de specialistische maatschappelijke zorg die door gemeente Leiden zal worden uitgevoerd voor de hele regio. We hebben het dan over zorg voor mensen die meerdere psychische/psychiatrische diagnoses hebben, eventueel met een verslaving, 24/7 toezicht en begeleiding nodig hebben. De acute opvang dak- en thuislozen (buiten kantooruren -en dagen, daarbinnen is het voor de Rijnstreek) en opvang van dak- en thuislozen bij koude- of hitte-regeling hoort er ook bij. Ook vallen alleenstaande ouders met een ernstige psychiatrische aandoening onder de doelgroep voor specialistische maatschappelijke zorg. Kortom, dit zijn inwoners met zeer complexe casuïstiek. De Rijnstreek en Nieuwkoop zelf zijn te klein om dit te organiseren en te financieren.

Afspraken over de inhoud, verantwoordelijkheid en de financiering van deze regionale taken worden vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst. Ook is vastgelegd op welke wijze de historische regionale budgetten voor maatschappelijke zorg die de gemeente Leiden de komende jaren nog ontvangt verdeeld worden over alle gemeenten.

De gemeente Leiden is verantwoordelijk voor de regionale begroting voor de specialistische voorzieningen MZ en stelt daarvoor een egaliseringsreserve Specialistische Voorzieningen MZ in. Gemeente Leiden roomt dan voor de uitvoering van de specialistische zorg jaarlijks €64.489 af van de middelen die geoormerkt zijn voor Nieuwkoop. Onze begroting houdt rekening met deze afroaming.

Wat staat er in dit voorstel?

De afspraken over de specialistische MZ worden beschreven in de ontwerp-samenwerkingsovereenkomst voor Holland Rijnland. Daaronder komt een DVO te vallen (wordt nog aan gewerkt). De Samenwerkingsovereenkomst heeft de vorm van een centrumregeling en valt daarmee onder de Wgr.

De vernieuwde Wet gemeenschappelijke regelingen stelt dat gemeenteraden nu ook via zienswijzen hun mening moeten kunnen uiten over gemeenschappelijke regelingen die colleges met elkaar aangaan. Dat geldt dus ook voor deze concept-regeling. Deze wetswijziging versterkt de positie bij besluitvorming en de controlerende rol van gemeenteraden. Met deze zienswijze heeft de

gemeenteraad de mogelijkheid (bij-) te sturen op GR-en door aan te geven het ergens niet mee eens te zijn, zorgen te uiten of juist steun uit te spreken.

Elke gemeenteraad in Holland Rijnland heeft de mogelijkheid vooraf een zienswijze te geven bij het treffen van een GR waaraan de colleges deelnemen. Het indienen van de zienswijze is één van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) die per 1 juli 2022 direct in werking getreden is. Conform de recente wijziging van de Wgr wordt de raad de mogelijkheid geboden een zienswijze in te dienen met betrekking tot deze samenwerkingsovereenkomst. Het advies aan de raad is om geen zienswijze naar voren te brengen op de ontwerp Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Het organiseren van de samenwerking in Holland Rijnland voor de specialistische maatschappelijke zorg. Deze zorg is voor inwoners die door psychische of psychosociale problemen niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Zij ontvangen ondersteuning gericht op:

- het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie;
- de stabilisatie van het psychiatrisch ziektebeeld;
- voorkoming van verwaarlozing of maatschappelijke overlast;
- het afwenden van gevaar voor de inwoner zelf of voor de omgeving.

Deze ondersteuning kan in de eigen woonsituatie gegeven worden, op een specifiek daarvoor bestemde en geschikte woonlocatie of op een tijdelijke opvangplek.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

- Beleidskader Maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2017-2025
- Uitvoeringsprogramma decentralisatie en transformatie Maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2018-2020
- 'Blijf in de buurt', Uitvoeringsprogramma maatschappelijke zorg Rijnstreek
- Raadsbesluit doordecentralisatie maatschappelijke zorg(2021-085)
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Wet 'Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen'.

Participatie / betrokken partijen / personen

De ontwerp Samenwerkingsovereenkomst is in samenwerking tussen de gemeenten in Holland Rijnland tot stand gekomen en besproken in het Portefeuillehoudersoverleg Maatschappij van Holland Rijnland. Deze wordt nu via de afzonderlijke colleges aan de afzonderlijke gemeenteraden voor een zienswijze voorgelegd.

Duurzaamheidsaspecten

N.v.t.

Gezondheid

Het organiseren van deze specialistische maatschappelijke zorg draagt bij aan de psychische en fysieke gezondheid van inwoners met meerdere diagnoses, die 24/7 toezicht en ondersteuning nodig hebben, en acuut dak- en thuisloos zijn en/of alleenstaande ouder met een ernstige psychiatrische aandoening.

Varianten met argumenten voor en tegen

Het advies van het college is om geen zienswijze naar voren te brengen op de ontwerp-Centrumregeling Sociaal domein Rijnstreek. Hiervoor gelden de volgende argumenten.

1. Met de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg per 2023 worden de gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning voor inwoners met (ernstige) psychische problemen en de opvang van mensen die dak- of thuisloos zijn geraakt. Een goede uitvoering van deze

taak maakt regionaal samenwerken noodzakelijk voor het realiseren van passende specialistische voorzieningen tegen verantwoorde kosten.

2. De Samenwerkingsovereenkomst is een concretisering van eerdere besluiten zoals opgenomen in het raadsvoorstel doordecentralisatie maatschappelijke zorg (2021-085).
3. De Samenwerkingsovereenkomst voldoet aan de gewijzigde voorwaarden van de Wgr.
4. De kosten van de specialistische maatschappelijke worden al van tevoren door gemeente Leiden afgeroemd en dat is al meegenomen in de begroting 2023-2026.

Voorgesteld besluit

1. Geen zienswijze naar voren brengen op de ontwerp-Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

De gemeenteraad heeft na ontvangst van de ontwerp Samenwerkingsovereenkomst maximaal acht weken de tijd voor het indienen van een zienswijze. Gezien de aard van de wijzigingen –de overeenkomst is in overeenstemming met eerdere besluitvorming en met de gewijzigde Wgr- ziet het college geen aanleiding een zienswijze naar voren te brengen. Na de ontvangst van eventuele zienswijzen besluit het Portefeuillehoudersoverleg Maatschappij van Holland Rijnland of er aanleiding is om de ontwerp-Samenwerkingsovereenkomst aan te passen. De eventueel aangepaste overeenkomst zal vervolgens voor de benodigde toestemming opnieuw aan alle raden in Holland Rijnland worden voorgelegd.

Financiële en Juridische gevolgen

Voor de uitvoering van de taken maatschappelijke zorg per 2023 heeft u op 30 september 2021 besloten om de financiële middelen voor de taken maatschappelijke zorg van centrumgemeente Leiden en het Rijk op te nemen in de programmabegroting 2023 en conform de beleidskaders en afspraken binnen de Rijnstreek budgetneutraal in te zetten (2021-085). De verdeling van de beschikbare budgetten is onder leiding van AEF op basis van huidige kosten en objectieve maatstaven tot stand gekomen.

In de zomer van 2022 zijn de voorlopig beschikbare middelen onder leiding van AEF herijkt op basis van cijfers over het gebruik 2021 en de meicirculaire 2022. De kosten voor de specialistische maatschappelijke zorg worden aan de voorkant afgeroemd. Op 4 oktober 2022 heeft u een collegebrief ontvangen over de voortgang van de doordecentralisatie maatschappelijke zorg. Hierin bent u geïnformeerd over de definitieve beschikbare middelen, verwachte kosten en verwachte reserve. Deze middelen, kosten en reserve zijn tevens opgenomen in de programmabegroting 2023-2026.

Bijlagen

- Ontwerp Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland
- Financiering regionale kosten en verdeling regionale budgetten BW en MO
- Rapport Op- en afbouwplan maatschappelijke zorg
- Raadsvoorstel en -besluit doordecentralisatie maatschappelijke zorg van 30 september 2021
- Collegebrief voortgang doordecentralisatie maatschappelijke zorg, 4 oktober 2022

Advies meningsvormende raad

